

BEWAAR HET PAND

UITGAVE TOT BEVORDERING VAN DE HANDHAVING DER OUDE GEREFORMEERDE BEGINSELEN

Meditatie

Aan de derde dag

*Aan de derde dag zult gij opgaan in
het huis des HEEREN
2 Kor. 20:5b*

Psalm 90 is een gebed van Mozes, de man Gods. Een gebed, dat hij gebeden heeft voor zijn volk. Dat volk moest onder de kastijdende hand Gods 40 jaar lang in de woestijn rondzwerven. Dat was naar recht. Zij hadden de verspieters geloofd, die een kwaad gerucht van Kanaän hadden voortgebracht. Van iedere dag die de verspieters in Kanaän hadden doorgebracht, moest het volk een jaar doorbrengen in de onherbergzame woestijn. Gevoelden zij echter dit omzwerven wel als een oordeel Gods? Verootmoedigden zij zich daaronder? Welneen! Zij zijn onder dat alles nog zeer ombewogen. Hoewel de ene Israëliet na de ander sterft, kenmerkt zich dit getuchtigde volk als zeer zorgeloos. Daarom bidt Mozes: Leer ons also onze dagen tellen, dat wij een wijs hart bekomen. Want wij vlieden daaraan. Ja dat is waar! Wij vliegen daaraan. Ons leven is als een snelle vogel, die voor een ogenblik in het gezichtsveld is, maar onverwachts daaruit weer is verdwenen. Hoe kort is dat leven, zelfs als wij de leeftijd van de zeer sterken mogen bereiken. Oude mensen moeten sterven, jonge mensen kunnen sterven. Wie weet hier niet van uit eigen familiekring?

En op hoevele plaatsen in de Schrift worden we er niet op gewezen dat ons leven zo schielijk voorbij kan gaan. Let eens op die jongen uit het Galilese Naïn. Let eens op het lieve jonge meisje van Jairus? Haar leven werd in de knop gebroken!

En dan de koning Hizkia. De koning was nog maar 39 jaar oud. Hij werd,

lezen wij in het eerste vers van 2 Kon. 20, "krank tot stervens toe". Doodziek. In de kracht van zijn leven. Mocht hij misschien nog hoop op herstel gehad hebben, dan zou de profeet Jesaja hem die wel ontnemen. De zoon van Amoz heeft geen verkwikkelijke boodschap: "Zo zegt de HEERE: Geef bevel aan uw huis, want gij zult sterven en niet leven."

De Heere maakt geen onderscheid. Hij vraagt niet naar onze leeftijd. En enerlei wedervaart de rechtvaardige en de goddeloze en de rechtvaardige. Hizkia was de koning van de reformatie. Hij had de tempel gezuiverd van de heersende afgoderij. Na lange tijd werd het Pascha weer gevierd in Jeruzalem. Hoe "verdienstelijk" heeft hij zich gemaakt voor Israël. De Heere schijnt daarmee echter geen rekening te houden. Onverbiddelijk klinkt het de stervende koning in de oren: "gij zult sterven en niet leven". Hoe onverwacht! Er was blijdschap in Jeruzalem, Bevrijdingsfeest. Op een nacht had de Engel des Heeren 185.000 Assyriërs, die Jeruzalem belegerden, omgebracht. Jesaja's gebed was niet onbeantwoord gebleven! Voor Hizkia gaat echter onverwacht de zon onder. "Krank tot stervens toe". En: "gij zult sterven en niet leven". Wij moeten te allen tijde bereid zijn, vrienden. Er is geen onderscheid. Van de Kerk des Heeren geldt wel, dat voor hun hemelhoge schuld betaald is. Christus heeft zich in hun plaats gesteld voor het aangezicht van Zijn Vader om Zijn toorn te stillen met volle genoegdoening! De prikkel, de angel, is voor hen uit de dood weggerukt. Nog moeten óók zij door de doodsjordaan. Dat zij zich hier dan ook voortdurend op voorbereiden. Dat houdt ons nederig ook na ontvan-

gen genade. Wij stellen de vraag: Kon Hizkia sterven?

En dan is het antwoord: ja zeker!

Hij was uit de dood overgegaan in het leven door waarachtige wedergeboorte. Wij lezen in 2 Kon. 18:3. En hij deed wat recht was in de ogen des Heeren, naar alles wat zijn vader David gedaan had. Hij betrouwde op de Heere. Hij kleefde de Heere aan. Wanneer dat nu de praktijk van ons leven is, dan mogen wij daarachter schrijven: "God kroont met vrede, het einde van Zijn knechten". Een nauw leven geeft een ruim sterven. En toch: Het is nood bij Hizkia, wanneer een zekere dood hem van Godswege wordt aangekondigd. Hizkia wil niet sterven maar leven. Daarom keerde hij zijn aangezicht naar de wand. Daarom roept hij uit diepten van ellenden tot God die heil kan zenden: O Heere, aanschouw mijn smart. Wil naar mijn smeekstem horen. Merk op mijn jammerklacht. Verleen mij gunstig' oren, daar ik in mijn druk versmacht! Hij piepte als een kraan en een zwaluw en hij kirde als een duif. Hij keerde zich om naar de wand. Niemand toch kan ons helpen als wij naar recht moeten sterven en de Heere ons het gericht van dood en eeuwigheid doet gevoelen in ons hart. Dan zoeken we het niet bij de profeten des Heeren, dan zoeken we het niet bij onze vrienden. Dan wordt het een persoonlijke zaak tussen God en onze ziel. Dan worden we door de Heilige Geest ertoe gebracht, het rechtvaardige van onze dood te erkennen: "Ik heb mijn leven afgesneden, gelijk een wever zijn web (Jes. 38:12). Ik heb de Heere oorzaak gegeven door mijn zonden, om zo met mij te handelen. Dan leggen we de hand op de mond en overleggen we bij onszelf: misschien is er verwachting! Wat was nu de diepste oorzaak van Hizkia's nood? Daarvan kunnen wij lezen in Jes. 38:11 "Ik zeide: Ik zal de HEERE niet meer zien, de HEERE in het land der levenden! En Jes. 38:18: Want het

graf zal u niet loven, de dood zal u niet prijzen! Zie, dat was nu de genade Gods, die in de beproeving van het geloof openbaar komt! Hizkia wil leven, niet omdat hij voor zichzelf niet kon sterven, maar omdat hij vervuld was van medelijden met dat arme volk waarover de Heere hem tot voorganger had gesteld. Bewogen met de Kerk des Heeren, bewogen met de vele onbekeerden in Israël, aan wie hij de dienst des Heeren placht aan te prijzen! Met hen ging hij op naar de Tempel. Met hen aanschouwde hij de "lieflijkheid" van het huis des Heeren. De dienst der verzoening, en het door de priesters geopende Woord. Dát was Hizkia's leven. Dát leven prees hij zijn volk aan! "Ik zal de Heere niet meer zien". Dat is, zeggen onze Statenvertalers: "voor de Heere verschijnen in het heiligdom en bij de ganse godsdienst, die gedaan werd als de godzaligen in de tempel samenkwamen". Het

gebed van de rechtvaardige vermag veel! Is Hizkia niet een rechtvaardige, nu hij ook in zijn ziekte de ere Gods zoekt? De profeet Jesaja krijgt een nieuwe opdracht van boven. "Keer weder en zeg tot Hizkia, de voorganger Mijns volks: Zo zegt de HEERE, de God van uw vader David: Ik heb uw gebed gehoord. Ik heb uw tranen gezien; Ik zal u gezond maken; aan de derde dag zult gij opgaan in het huis des HEEREN" (2 Kon. 20:5). De voorganger Mijns volks. Hij die Mijn volk opwekte om de dienst des Heeren te onderhouden. Hij die Mijn Naam prees en aanpreeste te midden van Zijn onderdanen! Aan de derde dag zult gij opgaan in het huis des Heeren! Wat een heerlijke tijding en uitreding. Wat een heerlijk "Evangelie" voor een mens die gekneld lag in de banden van de dood! Opgaan op de 3e dag om het uit te roepen voor de oren van Gods volk: "Hij heeft mijn ziel, door angst beroerd, als uit het graf weer opgevoerd. Hij heeft het leven mij geschonken. Ik ben niet in de kuil gezonken!" Opgaan om het de armen en ellendigen bekend te maken: "de HEERE is recht in al Zijn weg en werk. Zijn goedheid kent in het gans heelal geen perk. Hij is nabij de ziel die tot Hem zucht. Hij troost het hart dat schreiend tot Hem vlucht!" Wat een prediking op die derde dag, voor een missend en behoeftig volk van Israël! Aan de derde dag. O, alle Schrift is van God ingegeven. De profeten hebben gesproken door de Geest van Christus. Hoe heerlijk openbaart zich hier de wijsheid van de Heilige Geest.

Hizkia: type van Davids grote Zoon, Jezus Christus. Hoort Hem klagen in Psalm 22:11: Verlos Mij van de leeuw die woedt en tiert. Verhoor Mij, Heer', en red mij van 't gediert. Nedergedaald ter helle, toen Zijn Vader onze zonden in Hem bezocht in het dodelijkst tijdsgewricht. Toen heeft Hij geroepen als Hizkia: Verlos Mij dan zal Ik Uw lof Mijn broederen vertellen. Ik heb in Uw huis, bij al Mijn metgezellen, dan prijsensstof!

Die klacht is gehoord in de hemel, maar het ging door de dood heen, door het onmogelijke!

De hoop van de discipelen en de ganse Kerk was vervlogen.

Maar dán wordt het Pasen. Op de eerste dag der week, op de derde dag na Zijn dood, stond Hij op van tussen de doden. Ziet, u allen die de Heere zoekt, hoe God Zijn beloften vervult. Ziet hoe God aan u een Koning schenkt, Wiens leven het is om de Naam van Zijn Vader te prijzen en aan te prijzen. Wat roept die Levensvorst u toe? Hoopt op de Heere, gij vromen, want is Israël is nood, er zal verlossing komen. Zijn goedheid is zeer groot. Dat is het wat de Vorst van Pasen de armen en ellendigen toeroept in Gods Huis, Gods Kerk van het Nieuwe Verbond. Vanaf de derde dag, de opstandingsdag tot nu toe! Dat mag nog gepredikt worden vanuit het heilsfeest van de Opstanding: Hoe donker ooit Gods weg moog' wezen. Hij ziet in gunst op die Hém vrezen! Hij leeft, en gij die God zoekt in al uw zielsverdriet, zult leven!

Ds. L.W. van der Meij

Dit blad is een uitgave van de stichting Bewaar het Pand te Meerkerk. Verschijnt eens in de veertien dagen

COMMISSIE VAN REDAKTIE:

Ds. P. den Butter en Ds. A. van Heteren.

ADRES VAN DE REDAKTIE:

Kopie voor het volgende nummer van "Bewaar het Pand" zenden naar:

Ds. A. van Heteren, Vlaak 10, 8321 RV Urk, tel. 0527-688978

ADMINISTRATIE:

P.J. Boers, Bergstoep 46C, 2959 AC Streefkerk.

Telefoon: 0184-669116.

Fax: 084-8509558.

Girorek. 70.43.50 t.n.v. Stichting Bewaar het Pand te Streefkerk. Abonnementsprijs f 10,- per jaar. Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en Canada 5 dollar per jaar.

Advertenties f 0,75 per mm met een kolombreedte van 6 cm.

Bij kontrakt korting.

ISSN nummer: 0166 - 4646

Dit tijdschrift wordt ten behoeve van iedereen die niet op de gebruikelijke manier kan lezen uitgegeven op groot-letter of via de Electronische Postbus. Informatie en opgave: CBB, Christelijk Bibliotheek voor Blinden en Slechtienden, Postbus 131, 3850 AC Ermelo, tel. 0341-551014.

Van de administratie

In totaal werd er aan giften een bedrag bijgeschreven van f.225,-, waarvan f.100,- bestemd is voor de Reformatorische school te Dundas. Hiervoor namens het schoolbestuur hartelijk dank!

Op de komende ontmoetingsdag op Urk zullen er ten bate van deze school cd's verkocht worden van het Rehoboth schoolkoor en het koor van de gemeente van Dundas.

Met vriendelijke groet, P.J. Boers

Van de redactie

Inhoud.

In dit nummer van ons blad treft u een meditatie aan van ds. L.W. van der Meij over 2 Koningen 20: 5b. Verder de gebruikelijke vervolgartikelen en enkele persberichten.

Ramp in New York.

De terroristische aanslagen in New York hebben verbijstering en angst teweeg gebracht. Geweldig grote kantoorgebouwen werden verwoest. In een ogenblik tijd is het voor vele duizenden eeuwigheid geworden. Zo uit het werk weggerukt. 's Morgens naar kantoor gegaan om nooit weer terug te keren. Wat een leed en verdriet heeft dit veroorzaakt. Woorden schieten

hiervoor tekort. Het is bijna niet te bevatten wat hier in een tijdsbestek van enkele ogenblikken heeft plaatsgevonden. Nu we dit schrijven beklemt ons de gedachte wat misschien nog volgen gaat. Zal het conflict in het Midden-Oosten escaleren? Wat zullen dan de gevolgen zijn voor Nederland en Europa? Hoe zal de reactie van Amerika zijn als de schulden bekend zullen worden? Het economische en militaire hart van de Verenigde Staten is getroffen. Deze terreuractie leert ons in ieder geval dat ons leven heel kwetsbaar is. Leven we er wel bij, leven we er wel genoeg bij dat wij op reis zijn naar de eeuwigheid? Klemmt de vraag: waar zal ik zijn in de eeuwigheid? Een ding staat vast: de Heere regeert. Ook staat vast dat de dag van de wederkomst nadert. Dan zal de aarde door vuur gelouterd worden en zal het worden een nieuwe hemel en een nieuwe aarde waarop gerechtigheid wonen zal. Hoe zal het zijn als u en ik die dag van de wederkomst zullen meemaken?

Ontmoetingsdag Bewaar het Pand

D.V. Zaterdag 29 september op Urk in de Pnielkerk, Vlaak 10. De Pnielkerk bereikt u door als u van de grote weg bent afgeslagen richting Urk daarna de afslag Domineesweg rechtsaf te

nemen. Dan komt u over een brug, daar gaat u rechtdoor en blijft de weg volgen totdat u bij een rotonde komt (u volgt dan ook tot die rotonde steeds de bordjes Koningshof, partycentrum de Boer). Daar gaat u rechtsaf en staat de kerk aan uw rechterhand.

Aanvang 's morgens half 11.

Spreekers: Ds. P. van Zonneveld en

ds. L.W. van der Meij.

Pauze van 12- 14 uur.

Spreekers 'smiddags: Ds. A. v.d. Weerd en ds. M. van der Sluys.

We hopen weer vele bekenden te mogen ontmoeten, maar daarnaast bent u uiteraard ook hartelijk welkom als u nog nooit geweest bent. Het Woord Gods staat centraal, maar de onderlinge ontmoeting is ook van belang en in de pauze of na de samenkomst hebt u een mooie gelegenheid Urk in te gaan. De samenkomst wordt dus in de nieuwe kerk gehouden, die u dan tegelijkertijd kunt zien. We hopen op een goede en gezegende ontmoetingsdag.

Verschijningsdatum volgende nummer. Het volgende nummer van ons blad zal D.V. over 14 dagen verschijnen. Copy graag binnen de donderdag voorafgaande aan de verschijningsdatum, dus 27 september.

AvH.

moeten bekostigen. Daarom deze twee cd's hartelijk aanbevolen.

Verder zal in de pauze en na de middagdienst een viskraam zijn. Daar hoeft u u niet over te verbazen. Want op Urk geweest te zijn zonder vis geproefd te hebben, dat kan toch eigenlijk niet. een broodje paling of wat dan ook zal wel smaken, en na half vier kunt u nog mee naar huis nemen wat u wilt.

De Heere geve ons een schone dag op Urk, zodat we verkwikt, bemoedigend, gezegend van Urk naar onze woning mogen wederkeren.

Ds. v. Zonneveld

Wat gebeurde er eerst

Voor de inwijding van Jeruzalems muur moest het volk present zijn. Men werd verwacht aanwezig te zijn. De Leviëten mochten niet ontbreken. Zij werden bijzonder opgeroepen om naar Jeruzalem te komen. Zij hadden een taak bij de feestelijke inwijding. Zij moesten lofzangen en liederen zingen. Cimbale, citers en harpen moesten door hen bespeeld worden. Daardoor moesten zij het feest luister bijzetten. Immers de inwijding van de muur was een heel gebeuren. Een rijk moment. Nu moest aan de feestelijkheden de reiniging vooraf gaan. De priesters en de Leviëten moesten zichzelf reinigen. Het volk moest het ondergaan en zelfs de poorten en de muur van de stad moesten gezuiverd worden. Welk een zaak. Welk een eis. Het moest plaatsvinden. De vraag komt naar voren: waarom moest dit geschieden? Ons daarin te verdiepen is geboden. Altijd was dit noodzakelijk, maar nu bijzonder. Welk een beeldverschuiving kan onder ons gevonden worden. De werkelijkheid daarvan wordt gezien en gehoord in de kerken. Buiten en binnen onze kerkelijke muur.

De deugden van de Heere worden verminderd. De gedachten over de deugden van de Heere wijzigen zich. In uitspraken wordt dit gehoord. De rechtvaardigheid, de heiligheid van de Heere worden verduisterd. Naar men zegt moet het accent gelegd worden op de liefde. De liefde van de Heere in Christus Jezus. Bij die liefde moet geleefd worden. Bij die liefde alleen. In behandeling van teksten en het zingen van liederen wordt het benadrukt. Men wil er niet van weten, maar men

Panddag te Urk

Zoals reeds aangekondigd is, hopen we – zo de Heere wil – samen te komen in Pnielkerk te Urk. Vanwege de markt op de zaterdag is de Eben Haëzerkerk niet bereikbaar. De nieuwe kerk is ruim, ligt mooi, en is een uitstekende plaats om onze Panddag te houden. De sprekers zijn bekend. Met hen is de afspraak gemaakt dat elk drie kwartier krijgt. Om duidelijk te zijn: de morgensamenkomst zal niet langer zijn dan anderhalf uur. De middagsamenkomst desgelijks. We hopen 's morgens te beginnen om half elf en 's middags om twee uur. De pauze zal dus twee uur lang zijn, zodat er sprake kan zijn van ontmoetingsdag. Om half vier is er het einde van de Panddag. Ik hoop dat ik zo duidelijk genoeg ben. We verwachten dat de sprekers zich zullen houden aan de gemaakte afspraak. Wat de onderwerpen betreft, daarover zou ook met de sprekers gesproken worden. Een beetje lijn daarin is belangrijk. Het is niet de bedoeling om vier preken te houden. 't

Moet wel aktueel zijn. De vragen die er zijn moet men niet laten liggen. Doch niet slechts een negatief spreken, wel graag positief en juist het geestelijk element mag niet ontbreken. We willen de sprekers hartelijk de Heere opdragen. Zij hebben de voorbede nodig. Van harte hopen we elkaar op Urk te mogen ontmoeten. Voor sommigen die geen eigen vervoer hebben is Urk moeilijk te bereiken. Zou er geen afspraak gemaakt kunnen worden om met iemand mee te rijden? De telefoon is makkelijk om zo'n afspraak te maken!

Er is een boekenkraam. Aan boekverkoper Cor Bouw zal gevraagd worden present te zijn. Tevens zal nog te koop zijn het jubileumboek van Meerkerk. Voorts worden verkocht elk voor de prijs van f 40,- twee cd's. Een is van het Hosannakoor uit Dundas. De andere van de Jordan Christian School. De opbrengst is voor beide scholen en dat op fifty-fifty basis. 't Zal u bekend zijn dat de ouders daar zelf het onderwijs

denkt en spreekt eenzijdig. Van vrees mag geen sprake zijn. Men zegt Wanneer die er is, ziet men de liefde voorbij. Men doet tekort aan de verheerlijking van de Heere. Met boete psalmen weet men geen raad. Ze komen daarom zelden of geheel niet meer aan de orde. Zo gaat het. Maar zo gaat het mis. Er wordt geen recht gedaan aan het Woord van de Heere. Laten we niet voorbij gaan aan wat we lezen in Nehemia 12. Er ligt onderwijs in. De heiligheid, de reinheid van de Heere werden verstaan. Hij is te rein van ogen om het kwade te aanschouwen. Niemand is rein in Zijn ogen. Vandaar dat geen schepsel voor Hem kan bestaan. Zelfs geen priester. Priester en volk waren onrein van top tot teen. Bij hen kan de Heere niet wonen. Al hebben ze goed werk gedaan. Het bouwen van de muur, het voltooiën van de muur waren volledig naar de wil van de Heere. Maar alles werd gedaan door met zonde besmette mensen. Hun handen waren bevestigd. Zodat de zonde aan alle materiaal kleefde. De stenen die werden gedragen, de poorten die opgericht werden, alles was onrein. Er was reiniging nodig. Onmisbaar was een offer. Er moest bloed vloeien. Een offer moest gebracht. Zo alleen kon de gunst van de Heere ingewacht worden. De gedachte hieraan was niet bij Nehemia opgekomen. De daad die gesteld was, geschiedde naar de voorschriften van Mozes. Alles vond plaats naar de wil, naar de eis van de Heere. Aan ons mag dit niet voorbij gaan. Het is geen verleden tijd. De prediking die er vanuit gaat is nog steeds van betekenis. Reiniging en verzoening zijn voor ons onmisbaar. Het tonen van onze handen, het komen met ons werk, het plaatsen van onszelf voor de Heere, belijdend maar ook smekend moeten blijken. Van alle tijden geldt het Schriftwoord: Zo Gij Heere, de onge-

rechtigheden gadeslaat; Heere wie zal bestaan? Maar bij U is vergeving, opdat Gij gevreesd wordt. Nu moeten we niet menen, dat we klaar zijn, wanneer we een psalm zingen na het voorlezen van de wet des Heeren. Het is goed, als er een psalm gezongen wordt, maar het mag daarbij niet gelaten worden. Wat wordt er beleden in het openbare gebed? Wanneer we ons kerkboek lezen, dan staan daar christelijke gebeden, die men gesteld heeft om in de vergadering van de gelovigen en elders te gebruiken! Nu moeten we het gebed op de zondag voor de prediking eens lezen. Komen er nu elementen daaruit in onze eredienst tijdens het gebed voor? Is er de band aan de kerk in het verleden? Wanneer dit niet het geval is, dan kunnen we wel de naam hebben van gereformeerd, maar we zijn het niet of niet meer. Het laatste mag in onze tijd van kanteling wel de aandacht hebben en tot opscherping leiden, want afglijding is een zaak in onze tijd op alle gebied.

De gang, de tekening, de belijdenis, de heilservering van de tollenaar zijn ons bekend. Zijn beeld in de Schrift ons gegeven, is de werkelijkheid van allen, die Bijbel geleerd en geleid worden. Bij een ambtsdrager moet dit bijzonder opvallen. In Gods Woord lezen we het. Ze kenden het in woord en daad. Vandaar dat drie zaken staan geschreven voor heel het leven: kennis van God de Heere, zelfkennis en kennis van Jezus Christus, Wiens bloed ons reinigt van alle zonden.

Door Jezus' bloed ontvangen zondaren reiniging van al hun onrechtigheden en een zegen over het werk van hun handen.

Ds. M.C. Tanis

heeft. Daarmee heeft dit medium een plaats veroverd binnen het gezin, op school en op het werk, zodat bezinning over de plaats en het gebruik van dit middel niet langer uitgesteld kan worden. Wie zijn ogen daarvoor wil sluiten, zal straks tot de groep digibeten gerekend worden. Een nieuw fenomeen, dat sterk herinnert aan de anal-fabeten. De laatste vormen een groep binnen onze samenleving, die nog steeds voorkomt. Zij kunnen niet lezen noch schrijven. Wij kunnen ons dat nauwelijks voorstellen, maar niet moeilijk valt het ons in te denken, dat wanneer wij deze 'gaven' missen, wij in een zeker isolement kunnen geraken. Sterker nog zal dit het geval zijn met de z.g. digitale analfabeten, de digibeten. Dat zijn zij die de aansluiting misten met de technologische ontwikkelingen binnen onze 'informatie-maatschappij' en daardoor een achterstand kunnen oplopen, die wellicht nog meer nadeliger gevolgen zal hebben dan die van de analfabeten.

Uitdaging of bedreiging?

Wij zouden ons met bovenstaande vraag bezighouden om wat meer inzicht te krijgen in de wereld van de ICT. Een wereld, die aan steeds snellere- en daarmee tegelijk diepingrijpende veranderingen onderhevig is. Zij heeft volgens sommigen, op het gebied van de toenemende informatiestroom, zelfs een revolutionair karakter. Waardoor ook wel gesproken wordt van een informatierevolutie. De ontwikkelingen binnen de ICT zorgen dus ook steeds voor nieuwe begrippen en begripsomschrijvingen. De informatierevolutie roept onmiskenbaar de gedachte op aan het verleden, waarin eerder sprake was van de industriële revolutie. Een periode in onze geschiedenis, die voor vele schrikbeelden moet hebben gezorgd. Toch bleek ook toen de aversie, tegen alle mogelijke veranderingen, niet te keren. Evenmin zal dat het geval zijn in onze 21-ste eeuw, waarin de snelheid van veranderingen tengevolge van de voortschrijdende kennis op het gebied van de informatietechnologie niet lijkt te stuiten. Voor velen vormt dat een heuse bedreiging. Om deze reden wil ik in afwijking van onze vraagstelling: uitdaging of bedreiging, allereerst stilstaan bij de bedreiging, die een niet te onderschatten rol speelt bij het al of niet accepteren van de mogelijkheden, die ons door de technologische wetenschap worden geboden.

ICT, wat moeten wij er mee?

De informatie- en communicatietechnologie (ICT) heeft de wereld veranderd en zal dat nog meer gaan doen. Of we het leuk vinden of niet. Niet meedoen leidt op den duur tot Amish-achtige situaties. De zegeningen van de vooruitgang in techniek mogen we dankbaar gebruiken. Het is goed dat daarover wordt nagedacht. Het kwaad zit niet in de middelen, maar in de manier waarop we het gebruiken. Nog beter: het kwaad zit dieper. Het zit in ons hart.

Deze vaststelling leidt tot kritische eisen voor de manier waarop we één en ander gebruiken. Laten we niet al te optimistisch zijn over de aard van mensen...

Aldus een fragment uit het redactioneel commentaar in het RMU Contact van april 2001.

Met deze constatering kunnen wij het eens zijn of niet. Het is echter zonder meer een vaststaand gegeven, dat ruim tweederde van alle Nederlandse gezinnen één of meerdere computers in huis

Bedreiging...

De beleving van deze bedreiging heeft dan alles te maken met het al of niet aanvaarden van de mogelijkheden, die ons ten dienste kunnen staan.

Ook dit verschijnsel is niet nieuw. Wanneer de mediadeskundige N. Postman (die ook door Andries Knevel genoemd wordt in zijn boekje 'De wereld in huis'), gelijk heeft dan staan wij in onze westerse cultuur voor een nieuwe crisis. In zijn boek: 'Wij amuseren ons kapot (!)' schetst hij de volgende ontwikkelingen. 'Amerika gaat voor in wat kan worden gezien als de derde grote crisis van het westerse onderwijsstelsel. De eerste voltrok zich in de vijfde eeuw vóór Christus, toen Athene de overgang doormaakte van orale cultuur naar een cultuur van het schrift. De tweede crisis voltrok zich in de zestiende eeuw, toen de drukpers in Europa een grote omwenteling teweegbracht. Nu beleven we, althans in Amerika, de derde crisis, die het gevolg is van de elektronische revolutie, met name van de uitvinding van de televisie.

We zijn vandaag de dag getuige van de snelle aftakeling van een onderwijsstelsel dat is gebaseerd op het traag circulerende gedrukte woord en van de even snelle opkomst van een nieuw soort onderwijs dat is gebaseerd op het razendsnelle elektronische beeld.'

Kennis uit de geschiedenis kan ons helpen op de juiste wijze te reageren op deze nieuwe 'bedreiging'. Angst is echter een slechte raadgever. Kennis en zeker evenwichtige kennis, genormeerd door- en gerelateerd aan het Woord van God, is een betere raadgever. Zodat wij niet opnieuw zullen vervallen in oude uitspraken, die het in het verleden goed deden, maar waar wij vandaag de dag toch wat genuanceerder over moeten denken en spreken. Ik denk daarbij o.a. aan de uitspraak van Da Costa, die zijn waardering van de boekdrukkunst verraaft. Deze zou volgens hem zowel een stap ter hemel, als ter hel zijn.

Wat hij daar precies mee bedoeld heeft, laat zich raden!

Mag ik er voor mijzelf in beluisteren, dat hij voor wat betreft de uitvinding van de boekdrukkunst, er zowel een voordeel, als een nadeel in moet hebben gezien?

Of anders gezegd: een uitdaging of een bedreiging!

Ondanks Da Costa's bezwaren (tegen de geest der eeuw) bij misbruik van de boekdrukkunst, maakte hij er zelf toch

ook gretig gebruik van. En wie zou deze bekeerde Jood van hypocrisie durven beschuldigen?

Intrigerende vraag zou kunnen zijn hoe hij met de mogelijkheden van de informatie communicatie technologie zou zijn omgegaan.

Deze laat zich door ons niet beantwoorden, wat wij in een volgend artikel echter wel wat nader willen bezien is of het goede gebruik van ICT, door het misbruik dat er ongetwijfeld van gemaakt kan worden, moet worden nagelaten. Of dat ondanks deze reële bedreiging de uitdaging ervan een zaak van voortdurende (persoonlijke) bezinning moet blijven.

J.H. van Dijk

Leerdam

't Is donderdagavond 6 september 2001. Ds. A. K. Wallet gaat de kansel op van de Gereformeerde Gemeente. Het nieuwe en schone kerkgebouw werd zonder meer afgestaan voor de bevestigings- en intrededienst van de nieuwe christelijke gereformeerde predikant. Dat was een zeer gewaardeerde geste. Misschien sprak nog mee de liefde. Al zijn zo zoveel jaar geleden uit ons uitgegaan.

De bevestiger, oud-predikant van de gemeente, had als tekst gekozen 2 Korinthe 4:5: "Want wij prediken niet onszelf, maar Christus Jezus, de Heere; en onszelf, dat wij uw dienaren zijn om Jezus' wil." Het thema van de Woordverkondiging is: De prediking van Jezus Christus, de Heere. Die prediking geschiedt ten eerste door de heraut van Christus, en ten tweede door de dienaar van de gemeente. Ds. Wallet spreekt zijn grote blijdschap uit dat de gemeente na een vacante periode van twee jaar weer een dominee uit de hand van de Heere mag ontvangen. Vanavond en elke zondag weer wordt er markt van het Koninkrijk van God gehouden. De allerbeste boodschap wordt verkondigd. 't Gaat de verkondiger om de eer van de grote Koning. In het zenden van hem zijn de stralen van Gods soevereine genade. Hij zendt goedertierenlijk verkondigers van de zeer blijde boodschap, opdat zondaars gebracht worden tot geloof en bekering. Genade maakt van verkondigers ootmoedige mensen. Ze zijn slechts dienaar, slaaf. Zoals hun Zender, Die sprak: "Ik ben niet gekomen om gediend te worden, maar om te die-

nen". Hij die verkondigt begeert om tot Jezus te brengen, omdat buiten Hem geen leven is.

Na het lezen van het bevestigingsformulier en nadat uit de mond van hem, die bevestigd werd, het : "ja, ik van ganser harte" klonk, gaat Ds. H. Korving naar de kansel, en knielt daar in stil gebed tot zijn Zender. Daarna beklimt hij de preekstoel. De tekst die hij heeft gekozen is 2 Korinthe 4:7: "Maar wij hebben deze schat in aarden vaten, opdat de uitnemendheid der kracht zij Godes en niet uit ons". In dit woord gaat het – aldus Ds. Korving – om twee kernzaken, en wel om de schat en om het vat. Paulus bedoelt met de schat de bediening van het Evangelie. 't Gaat om Christus, om genade, om de Heilige Geest. "Ik kan", zo spreekt de nieuwe herder en leraar van de gemeente, "de reeks van die schatten niet tellen en niet bevatten". 't Is niet genoeg om te weten dat die schat er is. Je moet er deel aan krijgen. Ik hoop, zo spreekt Ds. Korving, de schat niet vrijblijvend en voorwaardelijk te prediken. Die schat is de herstelling van de verbroken gemeenschap. Die schat houdt in dat Gods aangezicht in gunst gewend is. De schat laat de Heere niet alleen zien, maar Hij schenkt die ook. Wat is het rijk om na de preek met de buit naar huis te gaan. Sprekend over het tweede: het vat, zegt Ds. Korving: "gemeente u ontvangt een nieuwe dominee, wilt u bedenken waarom het gaat? Niet praten over het vat, maar over de schat. Ik precies dezelfde mens als iedereen, van dezelfde lap gescheurd". Het woord vat tekent de dienaar in zijn broosheid, in zijn kleinheid. Het vat is immers broos en breekbaar. Soms wordt teveel waarde gehecht aan het vat, en zet men op een fluwelen kussen. Doch het vat is zonder enige waarde. 't Gaat slechts om Christus, Die een aarden vat werd om op Golgotha verbroken te worden, om zo een schat van zegeningen te verwerven. Toch is het vat gebruiksvoorwerp. Ik ben wel een aarden vat, maar ik breng de schat mee, aldus Ds. Korving. Ook u, zo sprak hij verder, bent een aarden vat. Dat betekent sterfelijk en vergankelijk. Kunt u voor God verschijnen? De belofte van de schat wordt gepredikt. God is de God van de toezegging. Hij is de belovende God. Na het amen van de prediking zingen we: "Hoe wonderbaar is Uw getuigenis."

Na de dienst spreekt Ds. B.L.C. Aarnoudse als consulent en als vertegenwoordiger van de classis Utrecht. Ouderling A. Donker doet dat namens kerkenraad en gemeente. Op zijn verzoek zingen we de preikant toe: "Dat

's Heeren zegen op u daal". De Koning der kerk geve tot roem van Zijn genade dat velen van de gemeente van Leerdam gezegend worden door de bediening van de nieuwe herder en leraar.

Ds. P. v. Zonneveld

Cursus geestelijke vorming (Zeist)

Omdat vorig jaar met dankbaarheid vastgesteld kon worden, dat deze avonden in een behoefte blijken te voorzien, zijn er voor het komende seizoen 2001-2002 opnieuw een zevental avonden gepland.

Het doel van deze 'cursus' is om de mogelijkheid te bieden en een stimulant te geven om kennis te nemen van de schatten uit Gods Woord, de belijdenisgeschriften en de geschiedenis van de kerk en de betekenis daarvan voor vandaag. De sprekers behoren tot zowel de Hervormde Kerk (Gereformeerde Bond), de Gereformeerde Gemeenten als de Christelijke Gereformeerde Kerken. Bewust is gekozen voor een (zij het beperkt) interkerkelijk karakter van deze avonden. De avonden zullen gehouden worden in Chr. Geref. Kerk, Bergweg 32 te Zeist. De avonden beginnen om 20.00 uur en eindigen om ongeveer 22.00 uur. Voor de pauze zal de inleiding worden gehouden, daarna zullen vragen beantwoord worden. Iedere spreker zal worden gevraagd een samenvatting uit te reiken met de hoofdlijnen van het onderwerp. Hoewel deze avonden allereerst bedoeld zijn voor de kerken in Zeist en naaste omgeving is evenals vorig jaar ieder ander van harte welkom!

Aanmelding voor deze avonden kan vooraf (graag zelfs) door het overmaken van f 20,- op bankrekening 37.52.76.114 t.n.v. J.V. Stolk te Zeist en onder vermelding van uw naam.

Het is ook mogelijk om op de eerste avond contant te betalen. Als u maar een enkele avond kunt bijwonen, betaalt u voor die avond f 5,-. De

onderwerpen voor het komende seizoen 2001-2002 zijn:

8 oktober "Och of al het volk des HEEREN profeten waren" – over de gave van de profetie door Ds. H. Korving, Chr. Geref. Predikant te Kerkwerpe

12 november Enkele aspecten uit het leven en de theologie van dr. H.F. Kohlbrugge door prof. dr. A. de Reuver, Herv. Predikant en hoogleraar namens de Ger. Bond

3 december 'Melk of vaste spijs?' over 'verachtering in de genade, oorzaken en remedie' door Ds. M.J. Kater

7 januari Cultuur en geloofsbeleving door dhr. J. Commelin (voormalig zendeling van de Ger. Gem.)

4 februari Bevindelijk-gereformeerde prediking – belicht vanuit de Nadere Reformatie door Ds. W. van Silfhout, predikant van de Ger. Gem. te Hendrik Ido Ambacht

4 maart Het algemene en het bijzondere werk van de Heilige Geest door Ds. D. Budding, Ned. Herv. Predikant te Waarder

8 april De gemeenschap met Christus door dr. P. de Vries, Ned. Herv. Predikant te Elspeet

Alles zo de Heere wil en wij leven. We hopen weer velen uit de diverse kerken op deze avonden te mogen ontmoeten. Bovenal dat we mogen ervaren dat onder Gods zegen er werkelijk van geestelijke vorming sprake zal mogen zijn.

Graag tot ziens,

Ds. M.J. Kater

Leerbroek en Ds. H. Molendijk uit Oosterland. De pauze wordt gehouden van 12.30 tot 14.00 uur. Vervolgens hopen tijdens de middagbijeenkomst Ds. A. van Heteren uit Urk en Ds. J. Roos uit Opheusden te spreken. De sluiting zal worden verzorgd door Ds. A.J. Wijnmaalen uit Vianen, tweede voorzitter van de GBS. De Rehoboth-kerk ligt vlakbij het NS-station te Barneveld. In de middagpauze is er ruime gelegenheid om aan de boeken- tafels in de kerk en de Markthal Bijbels, psalmboeken en andere uitgaven van de GBS te kopen.

De GBS werd in 1966 opgericht met als doel het handhaven en het bevorderen van het gebruik van de Bijbel in de Statenvertaling. De eerste toogdag werd gehouden op 20 augustus 1966 in Rotterdam. Daarna is het een vaste gewoonte geworden om elk jaar bijeen te komen.

Het werk van de GBS wordt gesteund door meer dan 38.000 donateurs.

Voor meer informatie:

J. de Koning, algemeen medewerker GBS. Telefoon (0345) 614744 (werk) en (0577) 461862 (thuis).

Chr. Geref.

Bezinningskring

binnen de Classis Leeuwarden

Op D.V. vrijdag 5 oktober 2001 hoopt Ds. A. van der Zwan uit Tholen een lezing te houden over het volgende onderwerp: Wet en Evangelie volgens de Marrowmen.

Plaats: Chr. Geref. Kerk te Damwoude. Aanvang: 19.45 uur.

Boekbesprekingen

De trouw aan ons voorheen betoond.

75 jaar Christelijke Gereformeerde Kerk Ede. Het keurig verzorgde boek bevat 130 blz. en geeft een goede indruk van de geschiedenis van de plaatselijke Christelijke Gereformeerde Kerk. We hebben het met belangstelling gelezen. Op blz. 28 staat dat ter wille van de rust en het welzijn van de gemeente de naam van de predikant van wie een preek was gelezen niet werd genoemd. Het zal wel niet de enige gemeente zijn bij wie dit zo is of zo was. Op blz. 29 lezen wij aangaande de verslagen van de afgelegde huisbezoeken het volgende: "Bij verslagen van huisbezoeken lezen we keer op

Toogdag GBS in Barneveld

De Gereformeerde Bijbelstichting (GBS) belegt op D.V. zaterdag 13 oktober a.s. de 36e jaarlijkse toogdag. Plaats van samenkomst is de Rehoboth-kerk aan de Nairacstraat te Barneveld. De vlakbij gelegen Markthal zal worden gebruikt als

overblijfruimte tussen de morgen- en middagbijeenkomst. De morgenbijeenkomst van de toogdag begint om 10.30 uur. De opening heeft plaats door Ds. P. Blok uit Kootwijkerbroek, voorzitter van de GBS. Daarna hopen te spreken Ds. H. Zweistra uit

keer dat de broeders teleurgesteld waren daar waar in het geheel geen geestelijk leven merkbaar was, het ontbrak aan het arm zondaar zijn of aan het waarachtige werk der bekering of aan het vernederend werk van de Geest of weinig van het zielsvernederende geloof gemeld kon worden, om het met een paar citaten weer te geven. Daartegenover was men verheugd bij het ontdekken van een diep afhankelijk leven of aan een aangeboden leven aan de troon der genade en wanneer men bespeurde het vrije werk Gods in het hart van de zondaar, zoals zij dit typeerden." Zaken die verdeeldheid brachten worden niet verzwegen. Ook lezen we van het proces dat in 1989 is gevoerd naar aanleiding van het feit dat er voorbede werd gedaan voor een dooplid dat zich zojuist had onttrokken aan de gemeente. Op blz. 113 wordt gevraagd aan ds. J. van Amstel, de huidige predikant, hoe hij aankijkt tegen het kerkelijke leven in de Christelijke Gereformeerde Kerken. Het antwoord luidt: "Heel het kerkelijk leven is op drift. Je kunt je afvragen: hoe lang blijven we nog Christelijke Gereformeerde Kerk? Het is niet eenvoudig om Christelijk Gereformeerd te zijn en te blijven." Er is voor dit boek voornamelijk geput uit de notulen van de kerkenraad en uit de jaaroverzichten van de scriba's. Dit ter wille van de objectiviteit. Wie lid was of lid is van de Christelijke Gereformeerde Kerk te Ede doet er goed aan dit boek ter hand te nemen. Ook voor hen die zich interesseren voor de plaatselijke kerkgeschiedenis is het goed kennis te nemen van de inhoud van dit boek.

KORT BEGRIP der christelijke religie. Het Kort Begrip is een samenvatting van de Heidelbergse Catechismus. Voor het eerst na eeuwen zijn de bewijsteksten weer volledig opgenomen en uitgeschreven. De teksten zijn ontleend aan de editie van 1611. De GBS ontdekt deze verloren gewaande druk in de bibliotheek van de Universiteit van Amsterdam. De uitgeschreven teksten maken het gemakkelijk om dit boekje te gebruiken op bijvoorbeeld de belijdeniscatechisatie. Het is een uitgave van de Gereformeerde Bijbelstichting, Postbus 168, 4140 AD Leerdam, tel. 0345- 610155. De prijs is slechts f.4,40. Een goede zaak deze keurig verzorgde uitgave aan te schaffen.

Voor de prijs behoeft het niet nagelaten te worden.

Algemene vergadering VGS

D.V. op zaterdag 6 oktober 2001 zal een bijzondere algemene vergadering van de VGS worden gehouden. Deze vergadering zal plaatsvinden in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente, Ronsseweg 1-3 te Gouda.

Aanvang 10.00 uur, ontvangst met koffie vanaf 09.30 uur.

Sluiting van de vergadering zal plaatsvinden om ± 12.15 uur.

In deze vergadering zal het bestuur mededelingen doen over het besluit tot integratie van VGS en AGS en het daarbij behorende toekomstbeeld. Tevens zal mededeling gedaan worden over de vormgeving van de toekomstige structuren van het gezamenlijk deel van de dienstverlening van VGS/AGS en BGS/DGS.

Tevens wordt een voorstel tot wijziging van de statuten van de VGS aan de leden voorgelegd.

Een kort slotwoord zal gesproken worden door het bestuurslid Ds. J.P. Boiten.

Voor deze vergadering zijn uitgenodigd de aangesloten kerkenraden, schoolbesturen en besturen van federaties en samenwerkingsverbanden.

Wij hopen dat velen hun medeleven met het reformatorisch onderwijs zullen tonen door van hun belangstelling voor deze vergadering blij te geven.

Het bestuur,

Ds. M. Golverdingen, voorzitter

Ing. A.L. de Boo,

secretaris/penningmeester

Geestelijke wapenuitrusting

"De Helm der Zaligheid"

Het is de tweede keer dat we schrijven over de helm der zaligheid. Deze keer zou ik ingaan op de vraag: hoe gebruik je de helm der zaligheid? Het gebruik wordt benadrukt door de werkwoordsvorm: en neemt.....de helm der zaligheid. Voor zaligheid staat eigenlijk 'het verlossende', namelijk van God. God is het Die redt. Gods kinderen hoeven zelf hun hoofd niet te redden. God zal hen sparen en bewaren. De gegeven hoop mag gehoopt wor-

den. Nu gaat het gebruik van de helm gepaard met het gebruik van de andere wapenstukken. Vooral van het schild des geloofs. Geloven en hopen gaan samen op en wisselen elkaars eigenschappen uit. Ze zijn wel van elkaar onderscheiden. Geloven is niet hetzelfde als hopen. De hoop komt het geloof te hulp. Het geloof kent de inhoud van het Woord. De hoop steunt op het Woord. In de strijd is beide nodig. Ik noem een aantal voorbeelden: Bijvoorbeeld met betrekking op de toeigening van het heil. In de wedergeboorte ontvangt de zondaar geloof en hoop. Het geloof omhelst de belofte. In de aanvechting dreigt het geloof te verzwakken, maar de hoop zal blijven vasthouden aan het Woord. Hierdoor wordt het geloof weer gevoed. De hoop brengt Gods werk in herinnering, wijst er op dat Gods werk onberouwelijk is. De hoop leert de gelovige met lijdzaamheid (bijbels geduld) te wachten op een hernieuwde openbaring van Christus.

Met betrekking op de grond der zaligheid. De gelovige kan aangevochten worden op zijn gebrek aan vrucht, waaruit hij kan weten of zijn geloof wel echt is. Dan is het de hoop die leert om de grond van de zaligheid buiten zichzelf te zoeken in Christus. Het anker van de ziel wordt dan buiten boord geworpen, om zich vast te hechten in vaste grond van het behoud, namelijk het werk van Christus.

Met betrekking tot kruis en verdrukking. De gelovige wordt in het dragen van kruis en vijandschap soms vermoeid, teneergeslagen, ongeduldig, moedeloos. De hoop in de ziel schiet dan te hulp, om de gelovige te bemoeiden dat de vreugde van het toekomstige leven veel groter is dan de smart van het tegenwoordige leven. (Rom.8:18)

Met betrekking tot de dood. Een prachtig voorbeeld daarvan vinden we in Bunyans Christenreis. Als Christen in de doodsjordaan terechtkomt, gaat hij kopje onder. Zijn metgezel, meneer Hopende, houdt telkens zijn hoofd boven water en wijst Christen op een engel, die hem aan de overkant staat op te wachten. Terwijl soms voor het geloofsoog de kroon der heerlijkheid verduisterd kan zijn, belijdt de hoop: "Wij zijn in hope zalig geworden." (Rom.8:25)

Voor Gods Kerk is de hoop in de strijd moedgevend. Hen mag toegeroepen worden:

*"Die hoop moet als ons leed verzachten
Komt reisgenoten 't hoofd omhoog
Voor hen die 't heil des Heeren wachten
Zijn bergen vlak en zeeën droog
O, zaligheid niet af te meten
O, vreugd, die alle vrees verbant
Daar is de pelgrimschap vergeten
En wij, wij zijn in 't Vaderland."*

Zou je er niet jaloers op worden?
Ontvang de hartelijke groeten van jullie
vriend,

Ds. K. Visser

Generale Synode van Leeuwarden

De eerste Generale Synode van onze kerken in het nieuwe millennium is begonnen. Vrijdagmorgen 31 augustus werd deze breedste kerkelijke vergadering geopend. Dat gebeurde in de Bethelkerk te Leeuwarden. Deze keer is een gemeente uit de particuliere synode van het noorden aan de beurt om de synode samen te roepen. Nadat we uit Psalm 146 hebben gezongen leest ds. R.W.J. Soeters Galaten 5: 13–6: 10. Hij gaat voor in gebed en heet ons "welkom in Ljouwert". Zoals gebruikelijk wordt in dit openingswoord een gedeelte uit de geschiedenis van de plaatselijke burgerlijke en kerkelijke gemeente naar voren gebracht. De kerstening van de omgeving rond Leeuwarden is begonnen met het werk van Bonifatius. In 850 verrees de eerste houten kerk. Tijdens de 80-jarige oorlog kregen de calvinisten steeds meer macht. De Roomskatholieke godsdienst werd verboden; alleen de gereformeerde godsdienst was toegestaan! Ds. Johannes Bogerman heeft veel gedaan voor de calvinisering van de stad. Later verminderde de invloed van de calvinisten.

Op 8 december 1835 stichtte ds. H. de Cock in Leeuwarden een afgescheiden gemeente. Aanvankelijk was het een soort huisgemeente, klein in aantal. In 1859 kreeg men de beschikking over een eigen kerkgebouw, de Oosterkerk. Bij de vereniging van de Christelijke Gereformeerde Kerk en de Nederduits Gereformeerde kerk in 1892 telden beide kerken samen ongeveer 3000 leden. Een kleine groep van hooguit 25 tot 30 leden ging om des gewetens wil niet mee. Vanaf 1895 kerkt de Christelijke Gereformeerde gemeente in een gebouw aan het Molenpad en krijgt de bijnaam "Schipperkerkje". Sinds 1986 komt de gemeente samen in de Bethelkerk.

De voorzitter spreekt de hoop uit dat het een goede en opbouwende vergadering wordt. Vanuit het gelezen Schriftgedeelte wijst hij de vergadering op de roeping om goed te doen. "Laat ons goed doen aan allen, maar meest aan de huisgenoten des geloofs", Gal. 6: 10. Het gevaar bestaat dat we zo wettisch met elkaar om gaan, dat we elkaar niet dienen en

liefhebben, maar elkaar bijten en veren. Daartegenover zet Paulus het Evangelie van de vrijheid in Christus. Om goed te kunnen doen hebben we inkeer en verootmoediging nodig. Beking van elk zaaien op de akker van het vlees. Het contrast tussen zaaien op de akker van het vlees en zaaien op de akker van de Geest is groot. Het is het contrast tussen dood en leven. In het leven met Christus wordt de vrucht van de Geest zichtbaar. Vanuit deze basis moedigt Paulus de Galaten aan om goed te doen. Het leven van de kerk dient gekenmerkt te zijn door offerbereidheid en daadwerkelijke steun aan elkaar en anderen. Veel wijsheid en daadkracht toegewenst om in dat licht aan het werk te gaan. Met deze woorden is de vergadering van de synode Leeuwarden anno 2001 geopend.

Hierna is er een herdenkingsmoment. De vergadering gedenkt hen die tussen de synode van 1998 en die van 2001 zijn heengegaan. Dit betreft predikanten en degenen die in hun werk voor synoden en deputaatschappen de kerken hebben gediend. De namen van elf predikanten en de data van hun overlijden worden genoemd. Aan ieder bewaar je verschillende herinneringen. De jongste die overleed is ds. W.C. Moerdijk; 55 jaar oud; de oudste is ds. W. de Graaf, die de leeftijd van 96 jaar mocht bereiken. Vervolgens worden 15 synodeleden en deputaten genoemd.

Dit indrukwekkend moment bepaalt je bij de betrekkelijkheid van al het kerkwerk. Ook zij die aan synodale arbeid deelnemen zijn sterfelijke mensen. Nadat staande de overledenen zijn herdacht, leest de preses Openbaring 14: 13: "Schrijf, zalig zijn de doden, die in den Heere sterven, van nu aan". Zal dat van ons getuigd mogen worden? De Heere geve genade om het werk in Zijn Naam te mogen doen. We zingen Psalm 90:1.

Elke particuliere synode heeft een lastbrief ingediend waarop de namen van de afgevaardigden staan vermeld. Nadat de wettigheid van de vergadering is vastgesteld wordt het moderamen (bestuur) van deze synode gekozen. In de tweede vrije stemming wordt ds. J. Plantinga (Groningen) gekozen tot preses. Tot eerste scriba

wordt ds. G. van Roekel (Huizen) gekozen. De vergadering kiest ds. J.M.J. Kieviet (Rotterdam-Kralingen) tot tweede scriba en als assessor ds. J. Westerink (Utrecht-West). Dit betekent dat uit elke particuliere synode iemand in het moderamen is benoemd. Dat was ook op de vorige synode het geval. Daarvoor was het in 1977 de laatste keer dat het moderamen een dergelijke samenstelling kende. De vergaderingen daartussen ontbrak telkens één PS in het moderamen. Overigens zijn de moderamenleden geen vertegenwoordigers van hun PS. We dienen als broeders met elkaar het brede kerkelijke leven.

Het moderamen neemt plaats. De nieuwe preses dankt voor het vertrouwen. Het is voor hem zelf een wonder, aangezien tijdens de vorige synode een ernstige ziekte bij hem openbaar kwam. Hij leest enkele verzen uit Filippienzen 2. Mogen we in deze gezindheid synode zijn. Hij nodigt de pre-adviseurs uit plaats te nemen: de hoogleraren van de Theologische Universiteit. Na een dankwoord aan de roepende kerk en aan ds. J. Westerink voor het leiden van de bidstond, zingen we psalm 119: 3 en 86.

Hierna leest de preses de openlijke verklaring. Alle synodeleden horen dit staande aan en betuigen daarmee zo hun instemming. Als in de tegenwoordigheid des Heeren leggen we de verklaring af dat de drie formulieren van enigheid in alles met Gods Woord overeenkomen en dat we al onze handelingen daarmee in overeenstemming wensen te brengen. Met gebed wordt dit gedeelte afgesloten.

De lunch wordt in een restaurant gebruikt waarheen de synodeleden met bussen worden vervoerd. Na het moderamenberaad wordt om kwart voor vier de vergadering heropend. Na enkele formele zaken zoals de benoeming van de quaestor, vaststelling vergadertijden e.d. worden de Acta van de vorige GS vastgesteld. Aan onze koningin Beatrix wordt, zoals gebruikelijk, een telegram gezonden met zegenbede. Dat is een historisch moment want vandaag kan voor het laatst een telegram worden verstuurd. De commissies van onderzoek en rapport worden benoemd. Een elftal ingekomen stukken wordt behandeld. De rector prof. dr. H.G.L. Peels gaat voor in dankgebed waarmee deze eerste zitting van de Generale Synode is gesloten. Om half zes zijn veel afgevaardigden weer op thuisreis. In deze weken vergaderen de commissies om de bespreking op de synode voor te bereiden. Moge er in de kerken gebed zijn voor dit kerkewerk; geve de Heere in Zijn ontferming ons een goede synode.

Ds. J. P. Boiten.